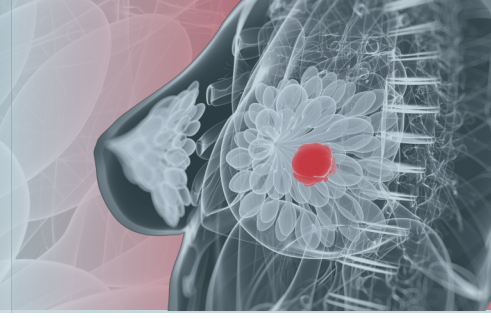

MEMENİN RADYOLOJİK ANATOMİSİ

Hüseyin AKKAYA ¹

MEME EMBRİYOLOJİSİ

- Meme ektoderm ve mezoderm kaynaklı bezdir. Embriyonun 5. gestasyonel haftasında oluşan ve aksilladan pubise kadar uzanım gösteren ektodermal katlantılar primitif süt çizgilerine denk gelmektedir.
- Embriyonun 7. ile 8. haftaları arasında toraks duvarı mezenkimine doğru katlantı meydana gelir. 16. haftada epitel kaynaklı tomurcuklar oluşur ve dallanmaya başlar. 20-32. haftalarda fetal dolaşımdaki plasental kaynaklı seks hormonları, meme kanallarının oluşması için epitelyal tomurcukların kanalize olmasını sağlar.
- Ektoderm ve mezenkim, erkek ve kadın memesinin oluşumundan sorumludur. Ektoderm kanalların ve alveollerin oluşumundan sorumlu iken mezenkim ise bağ dokusu ve vasküler yapıların oluşumundan sorumludur.
- Bilateral meme tomurcukları 20. gestasyonel haftada bu katlantıların proksimal 1/3 kısımlarının ortasında mezenşimal proliferasyon ile oluşur. Ayrıca bu dönemde katlantıların geri kalan kısımları gerilemeye başlar. Primitif süt bandlarının gerilemesinde veya dağılımında bir yetersizlik olursa aksesuar meme dokusu meydana gelir.
- Aksesuar meme dokusu kadınlarda % 3-5 oranında görülebilmektedir. Aksiller bölgede bulunan aksesuar meme dokusu mammografide meme parankiminden ayrı olarak görülebilmektedir.
- Meme tomurcuklarından epitelyal büyümeler ve burdan da laktiferöz kanalları oluşturacak olan dallanmalar meydana gelmektedir. 20. gestasyonel ayda epitelyal kordonlar içerisinde tübüler yapılar oluşur. Bu dönemde merkezden bağ doku proliferasyonu ile meme başı oluşur. Doğum sonrasında anneden bebeğe geçen hormonlar, primordial süt kanallarından geçici bir süre süt akıntısı gelmesine sebep olabilir.
- Polimasti, süt çizgisi üzerinde her hangi bir noktada aksesuar meme oluşumu; politeli, birden fazla meme başının olması; amasti, memenin olmaması; amazi, meme parankiminin tamamen olmaması ile seyreden gelişimsel meme anomalilerini ifade etmektedir.
- Doğumdan puberte öncesi döneme kadar memede sadece gelişmemiş kanallar bulunur. Pubertede artan santral sinir sisteminden salgılanan FSH ve LH ovaryan östrojen artışını uyarır. Östrojen uyarısı ile memeler büyür ve olgunlaşır. Pubertenin başlangıç dönemlerinde overlerden östrojen salgılanması progesteron sentezinden fazladır.

¹ Uzm. Dr. Hüseyin AKKAYA, Siverek Devlet Hastanesi, Radyoloji Bölümü dr.hsynakkaya@gmail.com

yoğun kontrast madde tutulumu ve kontrast maddenin hızla yıkandığı görünür. Bu yüzden lenf nodları değerlendirilirken kontrastlanma kinetiğine bakılması kafa karışıklığına neden olabilmektedir.

KAYNAKLAR

- Amy D, Durante E, Tot T. Lobar Approach to Breast Ultrasound Imaging And Surgery. *Journal of Medical Ultrasound* 2015; 42: 331-9.
- Cody HS 3rd. Clinical Significance and Management of Extra-Axillary Sentinel Lymph Nodes: Worthwhile or Irrelevant? *Surgical Oncology Clinics of North America*. 2010. 19: 507-17
- Dhillon GS, Bell N, Ginat DT, Levit A, Destounis S, O'Connell A. Breast MR Imaging: What the Radiologist Needs to Know. *Journal of Clinical Imaging Science* 2011; 1-48.
- Diego DB, Dalmar A, Elisabetta G, Jacopo N, Ermanno V, Leonardo C. Radiological anatomy of the breast. *Italian Journal Of Anatomy And Embryology* 2016. Vol. 121, n. 1: 20-36
- Gilbert FJ, Tucker L, Gillan MG, et al. Accuracy of digital breast tomosynthesis for depicting breast cancer subgroups in a UK retrospective reading study. *Radiology* 2015; 277: 697- 06
- Giu-Cheng H, Jyh-Cherng Y, American College of Radiology Breast Imaging Reporting and Data System Ultrasound: An Overview of the Second Edition. *Journal of Medical Ultrasound* 2015; 23:117-9.
- Hofvind S, Holen A, Aas T, Roman M, Sebuodegard S, Akslen LA. Women treated with breast conserving surgery do better than those with mastectomy independent of detection mode, prognostic and predictive tumour characteristics. *European Journal of Surgical Oncology* 2015; 41: 1417-22.
- Kopuz C. Thorax (Göğüs) Ön ve Yan Duvarlarının Anatomisi. *Journal of Clinical and Analytical Medicine* 2011; 2(10): 43-51.
- Macias H, Hinck L. Mammary Gland Development. *Wiley Interdisciplinary Reviews Developmental Biology*. 2012. 1: 533-557
- Mona PT, Eugene M, Dominique A, Tibor T. Integrating anatomy, radiology, pathology, and surgery: An alternative approach in resecting multifocal and multicentric breast carcinoma. *The Breast Journal* 2017; 23: 663-69
- Moore KL, Agur AMR . *Essential Clinical Anatomy* .2 nd ed. Baltimore: Lippincott Williams & Wilkins, Philadelphia; 2002. 51-68
- Standring S. Gray's Anatomy: The Anatomical Basis of Clinical Practice. In: Johnson D, editor. *Pectoral Girdle and Upper limb* . In: Gatzoulis MA ,editor. *Thorax* .40th ed. Spain : Churchill & Livingstone ; 2008. 791-22,909-38,1534-46,1591-94.